

EDITORIAL 10. ČÍSLA 20. leden 2018

HYNEK CÍGLER

Katedra psychologie, FSS MU¹

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, příznivci časopisu Testforum.

S radostí vám oznamuji, že právě vyšlo desáté, „jubilejní“ číslo časopisu. Je tomu již osm let, co Tomáš Urbánek, Standa Ježek, Honza Mareš a Honza Širůček celý „testfórový“ projekt spustili. Po následující tříleté pauze se pak díky projektům OPVK na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity (SOVA a INZA-21) časopis rozjel naplno ve stávajícím režimu přibližně dvou čísel ročně. Za tu dobu jste si mohli přečíst celou řadu diskuzních příspěvků, „recenze“ mnoha diagnostických metod, recenzí knih a samozřejmě i odborných článků v podobě teoretických přehledů i výzkumných studií. Během té doby byl časopis opatřený vlastním ISSN, byl zaveden do databáze ERIH+ (příznejme si, zas tak těžké to nebylo) a příspěvky byly i zpětně opatřeny identifikátorem DOI.

Koncem roku 2012 přešel časopis na bezplatný redakční systém OJS², na jehož platformě funguje dodnes. Od té doby k dnešnímu datu (tj. 19. lednu 2018, 23:11) jste si vy, naši čtenáři, stáhli naprosto neuvěřitelných 147 007 full-textů našich článků, což odpovídá 76 plným textům denně! Z tab. 1 je patrné, že zdaleka nejčtenější rubrikou jsou recenze testů, a to jak celkem na jeden publikovaný text, tak v počtu stažení za den. Z toho máme samozřejmě radost, právě recenze testů je formát příspěvků, kterým se Testforum odlišuje od jiných českých psychologických žurnálů, a který snad přímo přispívá ke kvalitě české (a slovenské) psychologické diagnostiky. Nejméně čtenou rubrikou jsou editoria, což je naprosto pochopitelné; ale i zde je čtenost natolik vysoká, že mě to při psaní těchto řádků motivuje.

Tři nejvíce stahované články v absolutních číslech jsou *Nejpoužívanější psychodiagnostické metody v České republice* (Urbánek, 2012), *Metoda barvově-slovních asociací (takzvané Barvy života) není diagnostickým nástrojem* (Cígler a Mafková, 2013) a *Pedagogicko-psychologická diagnostika jako zadní dvorek psychologické diagnostiky?* (Mareš, 2013). Všechny však těží z velmi dlouhé doby, která uběhla od jejich publikace.

¹ Katedra psychologie, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, Joštova 10, 602 00 Brno.

² Open Journal System, <https://pkp.sfu.ca/ojs/>

tab. 1: Čtenost plných textů článků a jejich počet dle rubriky

	počet článků	staženo		staženo za den	
		celkem	na článek	celkem	na článek
Články	23	49348	2145,57	44,61	1,94
Diskuzní příspěvky	12	26248	2187,33	22,98	1,92
Recenze testů	22	53044	2411,09	54,36	2,47
Jiné	3	5345	1781,67	4,81	1,60
Editorial	9	12103	1344,78	11,67	1,30
Technické zprávy	1	919	919,00	2,28	2,28

Zřejmě lepším ukazatelem zájmu čtenářů je proto průměrný počet stažení za den od okamžiku publikace daného textu. Do první desítky se ze tří zmíněných příspěvků probojoval pouze Urbánkův přehled nejpoužívanějších metod; zbylých devět nejčtenějších publikací jsou recenze testů, jak ukazuje tab. 2. Zájemci si navíc mohou stáhnout kompletní statistiku³. Při její interpretaci nicméně vezměte v úvahu, že celkový počet čtení nutně zahrnuje případné opakované stažení tím stejným uživatelem několikrát po sobě. Počet čtenářů tak bude nutně o něco menší.

tab. 2: Deset nejstahovanějších publikací v časopise Testforum (podle stažení/den)

	Název článku (autor)	rok	č.	rubrika	staženo	
					celkem	za den
1.	Dotazník volby povolání a plánování profesní kariéry (Kašpárková, L.)	2015	5	Recenze	3458	3,36
2.	Beckova sebesposuzovací škála depresivity pro dospělé (Gottfried, J.)	2015	5	Recenze	3173	3,08
3.	Test cesty (Motýl, J.)	2015	6	Recenze	2841	3,05
4.	Rey-Osterriethova komplexní figura (Krčová, V.)	2014	4	Recenze	3489	2,89
5.	Intelligenční a vývojová škála pro děti ve věku 5–10 let (IDS) (Krejčová, L.)	2014	4	Recenze	3468	2,87
6.	Test pozornosti d2 (Gabrhel, V.)	2014	4	Recenze	3418	2,83
7.	Nejpoužívanější psychodiagnostické metody v České republice (Urbánek, T.)	2012	1	Články	5323	2,76
8.	Dotazník výkonové motivace (Mitterová, K.)	2016	7	Recenze	1799	2,76
9.	Dotazník rodičovského přijetí a odmítnutí/kontroly (Bouša, O.)	2014	4	Recenze	3269	2,71
10.	Test struktury zájmů (AIST-R) (Gabrhel, V.)	2015	6	Recenze	2492	2,67

³ www.testforum.cz/dokumenty/statistika2018publ.xlsx

Dost ale bylo poplácávání se po zádech. Co se dočtete v nejnovějším čísle?

V první řadě bych chtěl upozornit na velmi zajímavý a hlavně aktuální článek Matěje Stříteského s titulem *Právní aspekty pracovně psychologické diagnostiky*. Autor v něm ze své pozice právníka a současně i psychologa podrobně rozebírá možné zádrhele, které čekají psychology práce a organizace, jejich zaměstnavatele či případné klienty-firmy při testování zaměstnanců a uchazečů o zaměstnání. Řada nadhozených otázek a problémů nemá v současné době jasné řešení, přesto je velmi důležité o nich vědět a přemýšlet. Za celou redakční radu mohu říct, že budeme velmi rádi, pokud vás tento předložený text podnítí k debatě a třeba i navazujícímu příspěvku zde na stránkách Testfóra.

Název druhého, diskuzního příspěvku Lenky Krajčíkové *(Ne)závislost' na poli: Kognitivny štýl či schopnosť?* mluví za vše. Přestože bezesporu existují interindividuální rozdíly v závislosti na poli, po mnoha letech výzkumu stále není konstrukt plně prozkoumán. Autorka se primárně zaměřuje na představení nástroje *Embedded Figures Test* a jeho psychometrických charakteristik tak, jak bývají uváděny v literatuře.

Publikace kombinující psychometrická a psychodiagnostická témata patří na mezinárodní scéně k typickým žánrům učebnic a monografií. Jednu z nich, *Psychometric Testing: Critical Perspectives* od Barryho Crippse, představí Elena Lisá ve své recenzi.

Každopádně však doporučuji k přečtení reportáž či spíše esej Shoshany Chovan o její stáži ve věhlasném Burosově institutu na University of Nebraska: *Psychometrika v kukurici*. Pokud vás zajímá, kolik stran přečetla hlavní editorka Burosových ročenek a zda tyto publikace vznikají v kanceláři či v hospodě, text nesmíte nepropásnout.

No a v neposlední řadě i v tomto čísle Testfóra publikujeme recenze diagnostických metod (o které podle statistiky máte přece největší zájem!). V době psaní tohoto textu není ještě jisté, které z nich budou zahrnuty do aktuálního čísla; zveřejňovány budou průběžně podle termínů dokončení. Rozepsaných jich je shodou okolností právě 10, jedna ke každému roku existence časopisu, a to včetně „významných titulů“. Za to vdčíme zčásti i Národnímu ústavu pro vzdělávání, který autory některých recenzí finančně odměnil⁴. Můžete se těšit mimo jiné na: *MMPI-II*; Parental Bonding Instrument (*PBI*); *SON-R 2½–7*; zkrácená Wechslerova paměťová škála (*WMS-IIIa*); Cognitive Assessment System (*CAS 2*); Krátký inteligenční test (*KIT*); Test pro identifikaci nadaných žáků v matematice (*TIM³⁻⁵*); Baterie diagnostických testů gramotnostních dovedností; Baterie diagnostických testů fonologických dovedností (*BTFS*); a konečně i druhou recenzi Inteligenční a vývojové škály pro děti ve věku 5–10 let (*IDS*).

Vážení čtenáři, přeji krásné čtení!

Hynek Cígler, editor časopisu
v Brně dne 20. 1. 2018

⁴ <http://testforum.cz/domains/testforum.cz/index.php/testforum/announcement/view/32>